

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОГО КОНТРОЛЮ

ID 6419

Шифр, назва спеціальності та освітній рівень	071 Облік і оподаткування (бакалавр)	Назва освітньої програми	Діджитал-облік та консалтинг (2024)
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова викладання	Українська
Факультет	Факультет економіки та менеджменту (ФЕМ)	Кафедра	Каф. бухгалтерського обліку та аудиту (ОА)

Викладач/викладачі

Краузе Ольга Ігорівна, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та аудиту, [профіль на порталі "Науковці ТНТУ"](#)

Загальна інформація про дисципліну

Мета курсу	засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних основ, методичних та організаційних положень і набуття практичних навичок проведення економічного контролю діяльності підприємств, установ та організацій для встановлення законності, доцільності і раціональності використання ними економічних ресурсів, здійснення господарських операцій; виявлення та усунення помилок і порушень, попередження їх виникнення у майбутньому; пошуку резервів підвищення ефективності функціонування об'єктів контролю.
Формат курсу	Змішаний – курс, що передбачає проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння викладеного матеріалу і має супровід в електронному навчальному курсі системи A-Tutor, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання.
Компетентності ОП	<ul style="list-style-type: none">– здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов;– здатність проведення досліджень на відповідному рівні;– застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання;– проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень– ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.
Програмні результати навчання з ОП	<ul style="list-style-type: none">– розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств;– розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації;– ідентифікувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств.
Обсяг курсу	<p>Очна (денна) форма здобуття освіти:</p> <p>Кількість кредитів ECTS – 4.5; лекції – 18 год.; практичні заняття – 36 год.; самостійна робота – 81 год.;</p> <p>Заочна форма здобуття освіти:</p> <p>Кількість кредитів ECTS – 4.5; лекції – 6 год.; практичні заняття – 6 год.; самостійна робота – 123 год.;</p>
Ознаки курсу	Рік навчання – 3; семестр – 6; Обов'язкова (для здобувачів інших ОП може бути вибірковою) дисципліна; кількість модулів – 2;
Форма контролю	Поточний контроль: оцінювання рівня підготовки та виконання завдань на практичних заняттях, модульний контроль Підсумковий контроль: залік
Компетентності та дисципліни, що є передумовою для вивчення	Ефективність засвоєння змісту освітньої компоненти "Основи економічного контролю" значно підвищиться, якщо студент попередньо опанував матеріалом таких освітніх компонент, як: "Статистика", "Економіка підприємства", "Економічний аналіз"

Матеріально-технічне та/або
інформаційне забезпечення

Студент повинен бути впевненим користувачем прикладних програм MicrosoftOffice, науково-технічна бібліотека ТНТУ, ноутбук, мультимедійний проектор

Лекційний курс	Годин	
	ОФЗО	ЗФЗО
Лекція 1. Сутність та роль економічного контролю у сучасних умовах господарювання Поняття «контроль» і підходи до його трактування. Історичні аспекти становлення і розвитку контролю. Значення контролю в процесі управління. Зміст економічного контролю. Мета, завдання і функції економічного контролю.	2	0,5
Лекція 2. Система економічного контролю, її правові основи, види і форми економічного контролю Поняття системи економічного контролю, визначення її елементів. Суб'єкти, об'єкт і предмет економічного контролю. Принципи економічного контролю. Питання етики суб'єктів контролю. Нормативно-правове регулювання економічного контролю в Україні. Класифікація економічного контролю. Види і характеристика перевірок. Стеження як форма здійснення економічного контролю. Особливості випробувань під час проведення економічного контролю.	2	0,5
Лекція 3. Методи і методичні прийоми економічного контролю Загальне поняття про методи досліджень. Загальнонаукові та спеціальні методичні прийоми у контрольній діяльності. Застосування філософії позитивізму в економічних та контрольних дослідженнях. Методичні прийоми документального контролю. Методичні прийоми фактичного контролю. Організація, проведення та підсумки інвентаризації.	2	0,5
Лекція 4. Організаційні положення економічного контролю. Органи державного фінансового контролю в Україні Інформаційне забезпечення економічного контролю. Основні фактори організації та проведення економічного контролю. Етапи контрольного процесу. Економічний контроль в середовищі застосування комп'ютерних інформаційних систем. Ефективність економічного контролю та шляхи його удосконалення. Загальна характеристика органів державного фінансового контролю в Україні. Діяльність державних контрольних органів загальної компетенції. Особливості функціонування спеціалізованих органів державного фінансового контролю.	2	0,5
Лекція 5. Особливості організації і проведення інспектування фінансово-господарської діяльності підприємства Інспектування у системі економічного контролю, її мета і завдання. Класифікація видів ревізії. Права, обов'язки та відповідальність інспекторів (аудиторів). Планування, організація і проведення інспектування органами Державної аудиторської служби України. Систематизація й узагальнення матеріалів інспектування. Основні вимоги до акту ревізії та порядок його складання. Реалізація результатів інспектування: заходи щодо усунення виявлених порушень і недоліків та контроль виконання прийнятих рішень за матеріалами ревізій.	2	1
Лекція 6. Основи судово-економічної експертизи Поняття про судові експертизи, експертні дослідження та їх нормативно-правове регулювання. Організація судової експертизи в Україні. Процес судово-економічної експертизи та його стадії.	2	1
Лекція 7. Незалежний економічний контроль (аудит) в Україні: сутність, методика і організація Зміст, завдання і функції аудиту. Організація аудиторської діяльності в Україні та її правове регулювання. Права, обов'язки і відповідальність аудиторів. Основні аспекти проведення аудиторської перевірки діяльності підприємства.	2	1
Лекція 8. Внутрішній економічний контроль Система внутрішнього контролю та її складові елементи. Особливості діяльності органів державного внутрішнього фінансового контролю, їх завдання і функції. Організація і проведення внутрішнього аудиту на підприємстві.	2	0,5

Лекція 9. Сучасний стан і перспективи розвитку економічного контролю в умовах діджиталізації Економічний контроль у країнах світового співтовариства. Характеристика повноважень світових організацій економічного контролю. Проблеми та перспективи розвитку економічного контролю в Україні в умовах діджиталізації.	2	0,5
	РАЗОМ:	18 6
		Годин
Практичні заняття (теми)		<u>ОФЗО</u> <u>ЗФЗО</u>
Практичне заняття 1-2. Тема 1. Сутність та роль економічного контролю у сучасних умовах господарювання	4	0,5
Практичне заняття 3-4. Тема 2. Система економічного контролю, її правові основи, види і форми економічного контролю	4	0,5
Практичне заняття 5-6. Тема 3. Методи і методичні прийоми економічного контролю	4	0,5
Практичне заняття 7-8. Тема 4. Організаційні положення економічного контролю. Органи державного фінансового контролю в Україні	4	0,5
Практичне заняття 9-10. Тема 5. Особливості організації і проведення інспектування фінансово-господарської діяльності підприємства	4	1
Практичне заняття 11-12. Тема 6. Основи судово-економічної експертизи	4	0,5
Практичне заняття 13-14. Тема 7. Незалежний економічний контроль (аудит) в Україні: сутність, методика і організація	4	1
Практичне заняття 15-16. Тема 8. Внутрішній економічний контроль	4	0,5
Практичне заняття 17-18. Тема 9. Сучасний стан і перспективи розвитку економічного контролю в умовах діджиталізації	4	0,5
	РАЗОМ:	36 6

ІНШІ ВИДИ РОБІТ

Теми, короткий зміст

опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять
опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції
підготовка та складання заліку, презентацій, тестування

Базова:

1. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.93 № 2939-ХІІ (в редакції Закону № 5463-VI від 16.10.2012).
2. Концепція розвитку державного внутрішнього фінансового контролю та План заходів щодо її реалізації на період до 2017 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.10.2008 № 1347-р (у редакції розпорядження Уряду від 23.12.2009 № 1601-р).
3. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII.
4. Інструкція з організації та здійснення внутрішнього контролю в Міністерстві економіки України, на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери управління Мінекономіки від 11 квітня 2023 р. № 2035.
5. Державний фінансовий контроль: навчальний посібник у схемах і таблицях /Л. В. Дікань, І. О. Шевченко, Є. В. Дейнеко, Д. В. Калінкін. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 275 с.
6. Замула І.В., Танасієва М.М. Внутрішній контроль: навч. посіб. Чернівці: Технодрук, 2021. 336 с.

Допоміжна:

7. Атаманчук Н.І. Органи державного фінансового контролю в Україні: особливості правового забезпечення адміністративно-юрисдикційної діяльності. Актуальні проблеми публічного права. 2023. № 4. URL: <http://newukrainianlaw.in.ua/index.php/journal/article/view/511>
8. Горлачук О.А. Теоретико-методологічні засади судової економічної експертизи. Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. 2021. № 23. С. 300-310.
9. Дерей В.А. Види економічного контролю за діяльністю підприємств: аналіз і узагальнення поглядів на проблему. Облік і фінанси АПК: освітній портал. URL: <https://magazine.faaaf.org.ua/vidi-ekonomichnogo-kontrolyu-za-diyalnistyu-pidpriemstv-analiz-i-uzagalnennya-poglyadiv-na-problemu.html>
10. Здирко Н.Г., Фабіяньська В.Ю. Функції обліку, аналізу та контролю в управлінні публічними закупівлями. Агросвіт. 2020. № 6. С. 22-35.
11. Краузе О.І. Дослідження конкурентоспроможності підприємства /Теоретичні та прикладні аспекти розвитку економіки та маркетингу /за ред. д.е.н., доц. В.А. Фаловича. – Тернопіль: «Бескиди», 2020. – 179 с. (С. 77-86)
12. Краузе О.І. Маркетинговий аналіз конкурентоспроможності промислового підприємства /Нарощування фінансово-економічного потенціалу суб'єктів економічних відносин як основа поступального розвитку територіально-господарських систем: монографія /за заг. ред. О. Панухник] Тернопіль, ФОП Паляниця В. А., 2021. – С. 140-146.
13. Краузе О. Сучасний стан та перспективи розвитку економічного контролю в умовах діджиталізації / Розвиток соціально-економічних систем в геоелектронному просторі»: монографія /за ред.. С. Співака. Тернопіль, ФОП Паляниця В. А., 2024. С. 49-83.
14. Краузе О.І., Піняк І.Л., Шпилик С.В. Маркетинговий стратегічний аналіз конкурентного потенціалу комерційного підприємства. Галицький економічний вісник. – № 3. 2022. С. 81-90. URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/?art=1082>
15. Синькевич Н., Краузе О. Економічний аналіз: перспективи розвитку в умовах діджиталізації економіки. Галицький економічний вісник. 2023. № 2 (81). С 7-15. URL: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.02.007
16. Краузе О., Синькевич Н., Юрик Н. Економічний аналіз та контроль кризових явищ у діяльності підприємств. Галицький економічний вісник. 2024. № 1. С. 14-24. URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/?art=1254>
17. Краузе О. Методи і методичні прийоми економічного контролю. Розвиток соціально-економічних систем в геоелектронному просторі: Збірник тез доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 22-23 травня, 2024 р.). Тернопіль, ФОП Паляниця В.А., 2024. С. 85-86. URL: <https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/45124>
18. Микулик Я.І. Методичні та організаційні підходи до системи внутрішнього контролю на підприємстві. Агросвіт. 2020. № 17-18. С. 28-38.
19. Микулик Т.О., Микулик Я.І. Теоретичні основи судово-економічної експертизи: аналіз наукових поглядів. Економічний простір. 2021. № 165. URL: <http://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/800>
20. Негода Ю. Шляхи удосконалення державного фінансового контролю в Україні. Економіка та суспільство. 2022. № 44. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1770>
21. Норд Г.Л., Фокін О.К. Взаємодія економічного аналізу та бухгалтерського обліку як основа зворотного зв'язку. Ефективна економіка. 2017. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7242>
22. Сисоєва І. М., Добіжа Н. В. Особливості здійснення державного фінансового контролю в Україні. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 18. С. 11–18. URL: <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=7597&i=1>
23. Хомутенко В.П. Теоретичні засади судово-економічної експертизи нецільового використання бюджетних коштів. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

ЕНК (ID 6419) <https://dl.tntu.edu.ua/index.php>

23. Рахункова палата України. Режим доступу: <http://www.ac-rada.go>

24. Державна аудиторська служба України. Режим доступу: <http://www.d>

25. Аудиторська палата України. Режим доступу: <https://www.apu.c>

26. INTOSAI. Режим доступу: <http://www.intosai.org/>

27. ISSAI. Режим доступу: http://www.issai.org/en_us/site-issai/ifpp

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ:

1. Конспект лекцій з дисципліни «Основи економічного контролю» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти усіх форм навчання за освітньо-професійною програмою «Діджитал-облік та консалтинг» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» /О. І. Краузе – Тернопіль: ТНТУ ім. І.Пулля, 2024. – 72 с.

2. Методичні вказівки до проведення практичних занять з дисципліни «Основи економічного контролю» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти усіх форм навчання за освітньо-професійною програмою «Діджитал-облік та консалтинг» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» /О. І. Краузе – Тернопіль: ТНТУ ім. І.Пулля, 2024. – 44 с.

3. Методичні вказівки щодо забезпечення самостійної роботи з дисципліни «Основи економічного контролю» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти усіх форм навчання за освітньо-професійною програмою «Діджитал-облік та консалтинг» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» /О. І. Краузе – Тернопіль: ТНТУ ім. І.Пулля, 2024. – 36 с.

Політики курсу

Політика контролю

Використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування; тестування; виконання індивідуальних завдань та презентацій; оцінювання результатів виконаних самостійних робіт; бесіди та обговорення проблемних питань; дискусії; індивідуальні консультації; екзамен. Можливий ректорський контроль.

Політика щодо консультування

Консультації при вивченні дисципліни проводяться згідно затвердженого на кафедрі ОА. Консультування передбачено як очно ,так і з використанням ресурсів електронного навчального курсу у середовищі електронного навчання університету.

Політика щодо перескладання

Студент має право на повторне складання модульного контролю з метою підвищення рейтингу протягом тижня після складання модульного контролю за графіком. Перескладання екзамену відбувається в терміни, визначені графіком освітнього процесу. Здобувач ВО має право на зарахування результатів навчання здобутих у неформальній чи інформальній освіті.

Політика щодо академічної доброчесності

При складанні усіх видів контролю у середовищі електронного навчання завжди активується система розпізнавання особи, що складає контроль. Усі практичні роботи у ЕНК перевіряються вбудованою системою Антиплагіат. При складанні усіх форм контролю забороняється списування, у тому числі з використанням сучасних інформаційних технологій.

Політика щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом освітнього процесу. За наявності поважних причин (наприклад, хвороба, особливі потреби, відрядження, сімейні обставини, участь у програмах академічної мобільності тощо) навчання може здійснюватися за індивідуальним графіком, погодженим з деканом факультету.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів, які отримують студенти за курс

Модуль 1			Модуль 2			Підсумковий контроль	Разом з дисципліни
Аудиторна та самостійна робота			Аудиторна та самостійна робота			Одна третя від суми балів, набраних здобувачем впродовж семестру	100
Теоретичний курс (тестування)	Практична робота		Теоретичний курс (тестування)	Практична робота			
15	20		20	20			
№ лекції	Види робіт	К-ть балів	№ лекції	Види робіт	К-ть балів		
Тема 1	Практичне заняття №1	2	Тема 5	Практичне заняття №10	2		
	Практичне заняття №2	2		Практичне заняття №11	2		
Тема 2	Практичне заняття №3	3	Тема 6	Практичне заняття №12	2		
	Практичне заняття №4	2		Практичне заняття №13	2		
Тема 3	Практичне заняття №5	3	Тема7	Практичне заняття №14	2		
	Практичне заняття №6	2		Практичне заняття №15	2		
Тема 4	Практичне заняття №7	2	Тема 8	Практичне заняття №16	2		
	Практичне заняття №8	3		Практичне заняття №17	3		
	Практичне заняття №9	3	Тема 9	Практичне заняття №18	3		

Розподіл оцінок

Сума балів за навчальну діяльність

Шкала ECTS

Оцінка за національною шкалою

90-100

A

Відмінно

82-89

B

Добре

75-81

C

Добре

67-74

D

Задовільно

60-66

E

Задовільно

35-59

FX

Незадовільно з можливістю повторного складання

1-34

F

Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Затверджено рішенням кафедри ОА, протокол №1 від «30» серпня 2024 року.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми канд. екон. наук, доцент кафедри ОА

Тетяна КОРОЛЮК